

8.2 Hyvinvointipalvelut

Vastuhenkilö: Riitta Lappalainen

Palvelualueen ja toiminnan kuvaus: Hyvinvointipalvelujen tehtävänä on kaiken ikäisten kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Hyvinvointipalvelut järjestävät varhaiskasvatusta, esiopetusta, perusopetusta vuosiluokille 1–9, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, vaativan erityisen tuen perusopetusta esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan sekä eri-ikäisille kuntalaisille suunnattuja opinto- ja vapaa-aikapalveluja.

Hyvinvointipalveluiden henkilöstö toimii aktiivisesti erilaisissa verkostoissa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä. Hyvinvointityömme arvoja ovat yhteisöllisyys, välittäminen ja yhdessä tekeminen.

Palvelujen laatua ylläpidetään ja kehitetään vuorovaikutuksessa palvelunkäyttäjien, henkilöstön, järjestöjen ja yhdistysten, muiden kunnan palvelualueiden, hyvinvointialueen, seurakuntien sekä elinkeinoelämän kanssa. Henkilöstön tarpeen mukainen täydennyskoulutus sekä toiminnan laadunarviointi tukevat kehittämistyötä.

Hyvinvointilautakunta johtaa ja kehittää alaistaan palvelualueetta ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Hyvinvointilautakunta kuulee säännöllisesti ikäihmisten neuvostoa, nuorisovaltuustoa, lapsiparlamenttia ja vammaisneuvostoa. Hyvinvointilautakunta valmistele kunnan laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Laajaan hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan pohjautuen lautakunta laatii hyvinvointipalveluiden talousarvion, käyttötaloussuunnitelman sekä muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat, toimintaohjeet ja ohjelmat. Hyvinvointilautakunta on kunnassa ennaltaehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Vuoden 2026 aikana perusopetuksen koulujen määrä vähenee Mattisenlahden koulun lakkautuksen myötä. Oppilaat ja henkilökunta Mattisenlahdelta siirtyvät Ylämyllyn tai Liperin kouluihin. Kokonaisuutena perusopetuksen oppilaiden määrä on ennustettu pysyvän lähes nykyisellä tasolla. Lisäksi kunnassa jatkaa kaksi valmistavan opetuksen ryhmää ja tavoitteena on vakinaistaa toinen valmistavan opetuksen opettaja.

Esi- ja perusopetuksessa jatkuu oppimisen tuen lainsäädännön muutosten jalkauttaminen arkeen. Uudistuksen toinen osa tulee voimaan 1.8.2026. Valtakunnallisesti on viime vuosina toteutettu ja tullaan edelleen toteuttamaan useita lainsäädännön uudistuksia. Lainsäädännön uudistus vaatii aina seudullista ja paikallista opetussuunnitelmien ja käytänteiden uudistamista.

Varhaiskasvatuksessa varaudutaan uuden päiväkodin suunnittelun aloittamiseen. Tavoitteena on, että Ylämyllyn alueen päiväkotiverkkoa voidaan uudistaa varhaiskasvatusselvityksen mukaisesti lähivuosien aikana.

Viinijärven koulu, päiväkotitoimitilat pääsevät muuttamaan uusiin ja peruskorjattuihin tiloihin syksyn 2026 aikana. Talousarviossa varaudutaan näiden tilojen kalustamiseen ja varustamiseen investointimäärärahalla.

Vapaa-aikapalveluissa on useita hankkeita, joiden kautta on saatu lisättyä palveluja kuntalaisille, siellä jatketaan myös kulttuurityön kokonaisuuden kehittämistä.

Hyvinvointipalveluiden hallinnossa keskeisiä vuoden 2026 toimenpiteitä on mm. koulukuljetusten kilpailutus ja koulusihteeripalveluiden uudelleen organisointi.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

Hyvinvoinnin hallinto	
Tavoite	Toimenpide
Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.	Toteutetaan koulukuljetuskilpailutus seuraavalle kaudelle Organisoidaan kunnan koulusihteeripalvelut uudelleen. Laaditaan oppilasennusteisiin pohjautuva perusopetuksen pitkän aikavälin henkilöstösuunnitelma.
Liperin kunta on lapsiystävällinen kunta.	Laaditaan uuden kaksivuotiskauden tavoitteet ja toimenpiteet. Täydennetään koordinaatioryhmää verkostoyhteistyökumppaneiden edustajilla.

Perusopetus	
Tavoite	Toimenpide
Oppilaiden tuen järjestäminen uudistetaan.	Ryhmäkohtaisten tukitoimien järjestäminen huomioidaan lukujärjestystyössä selvästi. Osallistutaan Kirjo-hankkeen kehittämistyöhön. Erityisopettajien vakansseja muutetaan erityisluokanopettajien vakansseiksi.
Koko koulu toimii yhteisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden rakentajana.	Mattisenlahden koulun oppilaiden ja henkilöstön ryhmäyttämiseksi osaksi uusia kouluja tehdään selkeitä toimenpiteitä. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi sovitaan toimenpiteet jokaiseen yksikköön. Järjestetään koulujen johtotiimeille työpaja/koulutus kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisestä perusopetuksessa ja sovitaan yhteisistä toimenpiteistä. Tiivistetään koulun ja kulttuuripalveluiden yhteistyötä.

Vahvistetaan henkilöstön osaamista koulutuksella.	<p>Opetushenkilöstöä koulutetaan systemaattisesti EA-taitojen osalta.</p> <p>Järjestetään koulutusta monikulttuuristen oppilaiden ja S2-oppilaiden kohtaamiseen ja opettamiseen.</p> <p>Koulutetaan säännöllisesti henkilöstöä tekoälyn käytöstä, jotta se pitemmällä aikavälillä saadaan osaksi jokaisen opettajan työtä.</p>
---	--

Varhaiskasvatus	
Tavoite	Toimenpide
Tuetaan työhyvinvointia ja vahvistetaan positiivista työnantajamielikuvaa.	<p>Toteutetaan työhyvinvointia edistäviä toimenpiteitä</p> <p>Kehitetään varhaiskasvatuksen työnantajamielikuvaa yhteistyössä kunnan viestinnän kanssa.</p>
Integroidaan Neuvokas perhe -menetelmä varhaiskasvatustyöyksiköiden arkeen.	Kirjataan toimintasuunnitelmiin jokaisen varhaiskasvatustyöyksikön tavoitteet menetelmän jalkauttamiseksi.
Vahvistetaan henkilöstön ammatillista osaamista.	Toteutetaan 2 kpl täydennyskoulutuksia henkilöstölle painottaen pedagogista osaamista, vuorovaikutustaitoja ja hyvinvointia.
Kehitetään rekrytointiprosessia.	Laaditaan ja otetaan käyttöön visuaalinen ja selkeä rekrytointiprosessikaavio, joka tukee suunnitelmallista ja ennakoivaa henkilöstöhallintoa.

Opinto ja vapaa-aika	
Tavoite	Toimenpide
Kuntalaisten liikkumisen lisääminen liikkumishjelman tavoitteiden mukaisesti	<p>Koulutetaan Liperin ikiliikkujat -hankkeessa ulkoiluystäviä kotihoidon puolelle sekä viedään ulkoiluystävää toimintaa ympärivuotisesti kyliin.</p> <p>Vakiinnutetaan Liikettä koulupäivään -hankkeen ensimmäisenä toimintavuotena laadittuja toimintamalleja.</p> <p>Laaditaan soveltavan liikunnan suunnitelma.</p> <p>Otetaan käyttöön Viinijärven uusi kuntosali ja liikuntasali.</p>
Nuorisotyön ja nuorten osallisuuden vahvistaminen nuoriso-ohjelman mukaisesti	<p>Otetaan käyttöön Viinijärven uusi nuorisotila.</p> <p>Tehostetun nuorisotyön suunnitelman otetaan käyttöön osana kunnan kriisityötä.</p> <p>Globaalikasvatus tuodaan näkyvämmäksi osaksi nuorisopalvelujen toimintaa.</p> <p>Nuorisotilojen talokokoukset järjestetään kuukausittain kaikilla nuorisotaloilla.</p>

Kunnan kulttuuripalvelut organisoidaan uudelleen.	Laaditaan kulttuuriohjelma. Rekrytoidaan ja perehdytetään kulttuurikoordinaattori. Otetaan käyttöön Viinijärven uudet koulutilat myös monipuolisena kulttuuritilana.
Järjestöt on perehdytetty kestävän kehityksen periaatteisiin	Koulutetaan järjestöjä teemaan järjestöfoorumissa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Ulkopuolinen hankerahoitus	506 281	312 172	311 476	- 696	-0,22%
Oppilasmäärä 20.9. 1.–9. lk (sis. valmistava opetus)	1 362	1 362	1 352	- 10	-0,73%
Esioppilaisen määrä 20.9.	123	123	124	1	0,81%
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä 31.12.	538	530	508	- 22	-4,15%
Kotikuntakorvauslasten määrä e-9	134	134	130	- 4	-2,98%
Kuljetusoppilaiden määrä e-9	573	556	562	6	1,07%
Perusopetus koulutoiminnan hinta/oppilas	9 882	9 736	10 361	625	6,41%
Vapaa-aikapalvelut euroa/asukas/vuosi, oma toiminta	121,21	127	133	6	4,72%
Joensuun seudun kansalaisopiston nettomenot €/as	12,3	12,82	12,83	0,01	0,07%
Musiikkiopiston nettomenot €/as	9,79	9,51	9,51	0	0,00%
Seutukirjaston nettomenot €/as	49,84	51,9	52,8	0,9	1,73%

1 000 € Ulkoinen/Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TA 2026	Muutos %
Hyvinvointipalvelut				
Toimintatuotot	2 669	2 530	2 500	-1,2 %
Toimintakulut	- 30 305	- 31 002	- 31 581	1,9 %
Toimintakate	- 27 636	- 28 472	- 29 081	2,1 %
Valtionosuudet	909	1 025	1 180	15,1 %
Vuosikate	- 26 729	- 27 447	- 27 901	1,7 %
Hyvinvoinnin hallinto				
Toimintatuotot	529	347	340	-2,1 %
Toimintakulut	- 906	- 949	- 975	2,7 %
Toimintakate	- 377	- 602	- 635	5,5 %
Vuosikate	- 378	- 602	- 635	5,5 %
Perusopetus				
Toimintatuotot	1 627	1 755	1 687	-3,8 %
Toimintakulut	- 18 370	- 18 690	- 19 109	2,2 %
Toimintakate	- 16 743	- 16 935	- 17 422	2,9 %
Valtionosuudet	909	1 025	1 180	15,1 %
Vuosikate	- 15 835	- 15 910	- 16 242	2,1 %
Varhaiskasvatus				
Toimintatuotot	392	339	368	8,7 %
Toimintakulut	- 8 607	- 8 866	- 8 914	0,5 %
Toimintakate	- 8 216	- 8 527	- 8 546	0,2 %
Vuosikate	- 8 216	- 8 527	- 8 546	0,2 %
Opinto ja vapaa-aika				
Toimintatuotot	121	89	105	17,8 %
Toimintakulut	- 2 421	- 2 498	- 2 584	3,4 %
Toimintakate	- 2 300	- 2 409	- 2 478	2,9 %
Vuosikate	- 2 300	- 2 409	- 2 478	2,9 %

1 000 € Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TA 2026	Muutos %
Hyvinvointipalvelut				
Toimintatuotot	2 530	2 318	2 263	-2,4 %
Toimintakulut	- 22 024	- 22 976	- 23 544	2,5 %
Toimintakate	- 19 494	- 20 658	- 21 281	3,0 %
Valtionosuudet	909	1 025	1 180	15,1 %
Vuosikate	- 18 587	- 19 633	- 20 101	2,4 %
Hyvinvoinnin hallinto				
Toimintatuotot	527	347	340	-2,1 %
Toimintakulut	- 859	- 906	- 932	2,9 %
Toimintakate	- 333	- 558	- 592	6,1 %
Vuosikate	- 333	- 558	- 592	6,1 %
Perusopetus				
Toimintatuotot	1 500	1 554	1 461	-6,0 %
Toimintakulut	- 13 496	- 14 083	- 14 517	3,1 %
Toimintakate	- 11 996	- 12 529	- 13 056	4,2 %
Valtionosuudet	909	1 025	1 180	15,1 %
Vuosikate	- 11 088	- 11 504	- 11 876	3,2 %
Varhaiskasvatus				
Toimintatuotot	392	339	368	8,7 %
Toimintakulut	- 6 335	- 6 555	- 6 644	1,3 %
Toimintakate	- 5 944	- 6 217	- 6 276	0,9 %
Vuosikate	- 5 944	- 6 217	- 6 276	0,9 %
Opinto ja vapaa-aika				
Toimintatuotot	112	78	94	20,8 %
Toimintakulut	- 1 334	- 1 432	- 1 451	1,4 %
Toimintakate	- 1 222	- 1 354	- 1 357	0,3 %
Vuosikate	- 1 222	- 1 354	- 1 357	0,3 %